

Proteiner

AF SIDSEL SANGILD

Proteiner er store **molekyler**. De findes i vores krop og i vores omgivelser.

Dit hår og dine negle består næsten udelukkende af protein. Det er nogle særligt lange proteiner, der ligger i bundter.

Du kender måske proteiner fra mad. På varedeklarationen står indholdet af **kulhydrat, protein og fedt**. De er **organiske molekyler**. Vores krop er bygget af organiske molekyler.

Vi tygger og fordøjer blandt andet proteiner. Nede i maven bliver proteinerne hakket i stykker. Stykkerne er nogle molekyler, som hedder **aminosyrer**. Proteiner består af

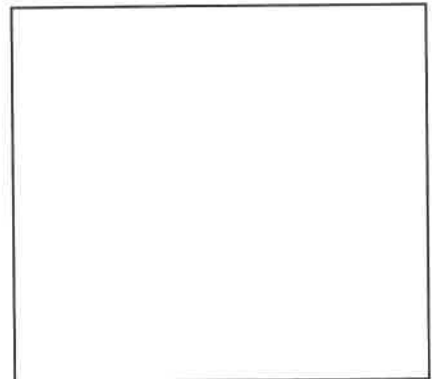
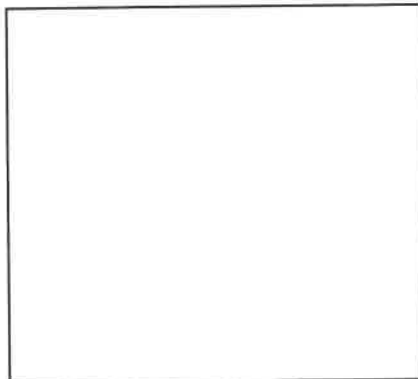
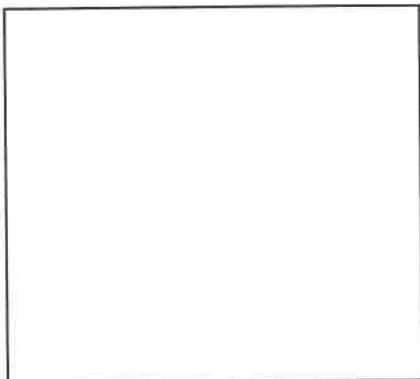
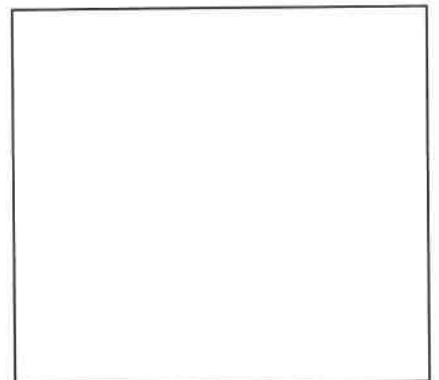
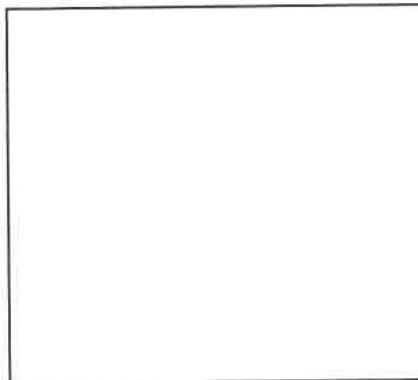
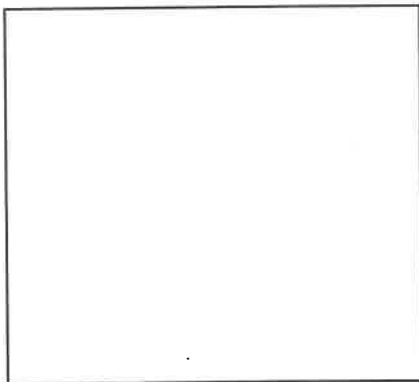
en masse aminosyrer. De er sat sammen i en kæde. Man kan forestille sig, at det ligner en perlekæde. Hver perle er en aminosyre, og hele perlekæden er proteinet.

Aminosyrerne er så små, at de kan komme igennem **cellerne** i tarmvæggen. Herfra kommer de over i blodet. Når man spiser protein, kommer der altså aminosyrer ud i blodet. Blodet løber rundt i hele kroppen og transporterer aminosyrerne med rundt. Cellerne i kroppen kan optage aminosyrerne og bruge dem til at bygge nye proteiner.

NÅR DU HAR LÆST TEKSTEN:

Lav en tegneserie, der viser, hvad der sker med proteiner, når vi spiser dem.

Tal sammen om jeres tegneserier i grupper af fire. Lav en ny tegneserie sammen, som I fremlægger for klassen. ■

undervisning |

Mad: Vi spiser proteiner. Der er mange proteiner i kød og æg.

Hår: Består mest af alt af protein.

Negle: Består mest af alt af protein.

Antistoffer: Proteiner, der beskytter kroppen mod sygdomme.

Blodet: Hæmoglobin er et protein, som kan transportere ilt. Det findes i de røde blodlegemer i blodet.

Fordøjelsen: I tarmen bliver madens proteiner skilt ad i små stykker. De små stykker er aminosyrer. De optages af tarmen. De enzymer, der nedbryder proteiner til aminosyrer, er selv proteiner.

Muskler: Vores muskler indeholder proteiner, der kan trække sig sammen. Bøffer er muskler fra andre dyr, og når vi spiser dem, får vi masser af aminosyrer, som vi kan bygge vores egne proteiner af.

Byggesten: Aminosyrer transporteres med blodet rundt i hele kroppen. Alle celler i kroppen bygger proteiner af aminosyrerne. Proteiner bruges allevegne.